

“Natuurlijk kunnen we niet de ogen sluiten voor de vraagstukken die de komst van internationale studenten naar Nederland met zich meebrengt.”
(regels 99-103)

Hieronder staan zes voorstellen die mogelijk een oplossing vormen voor een aantal van deze vraagstukken.

- 1 De integratie van buitenlandse studenten moet bevorderd worden zodat talent voor onze samenleving behouden kan blijven.
- 2 Er moeten meer internationale studenten voor technische vakken komen.
- 3 Gemeenten en de Rijksoverheid moeten samen zorgen voor voldoende woonruimte voor studenten.
- 4 Het aantal Nederlandse studenten dat hun volledige opleiding in het buitenland volgt, moet omhoog, zodat de kosten evenwichtiger worden verdeeld.
- 5 Het Engelstalig aanbod van onderwijs moet verder uitgebreid worden.
- 6 Talentvolle studenten moeten meer gestimuleerd worden internationale ervaring op te doen.

2p 15 Welke drie van deze voorstellen worden in tekst 2 genoemd?
Noteer de nummers van je antwoord.

2p 16 Welke uitspraak geeft de hoofdgedachte van tekst 2 het best weer?

- A Als we verstandig omgaan met internationalisering in het onderwijs, levert dat uiteindelijk veel economische voordelen op.
- B Hoewel internationalisering in het onderwijs niet alleen maar positieve kanten heeft, is ze zo waardevol dat we die internationalisering moeten stimuleren.
- C Internationalisering in het onderwijs is veel breder dan alleen maar onderwijs in het Engels.
- D Internationalisering is geen gevaar voor het Nederlandse onderwijs, maar we moeten de situatie wel in de gaten houden.

Tekst 3 Stop met lokken buitenlandse studenten

1p 17 Welk probleem wordt geschetst in alinea 1 en verder uitgewerkt in de rest van de tekst?

Het is niet goed voor Nederland

- A dat bestuurders van universiteiten en hogescholen de instroom van buitenlandse studenten terugdringen.
- B dat de minister van Onderwijs meegaat in de huidige trend om buitenlandse studenten voor te trekken.
- C dat er in de Internationaliseringsagenda gepleit wordt voor het beperken van de instroom van buitenlandse studenten.
- D dat er steeds meer buitenlandse studenten aan Nederlandse universiteiten en hogescholen komen studeren.

Al uit de eerste zin van tekst 3 blijkt door de toon weinig geloof in de goede bedoelingen van de universitaire bestuurders.

Hieronder staan zes citaten uit tekst 3.

- 1 “mikken ze doodleuk op het 'doortrekken (van de) huidige trends” (regels 8-9)
- 2 “kunnen universiteiten en hogescholen hun inkomsten alleen aanvullen door buitenlandse studenten aan te trekken” (regels 26-29)
- 3 “Want heb je eenmaal een onderwijsapparaat beschikbaar, dan kan een extra student meestal gewoon aanschuiven in de collegebanken” (regels 100-104)
- 4 “De overige buitenlandse studenten mogen rustig blijven komen” (regels 155-156)
- 5 “Want dat is een ander probleem” (regels 166-167)
- 6 “Ben benieuwd of bij mijn voorstel de universitaire bestuurders nog steeds de zegeningen van internationalisering blijven prediken.” (regels 178-181)

1p 18 Noteer de nummers van de twee citaten waaruit door de toon weinig geloof blijkt in de goede bedoelingen van de universitaire bestuurders.

“Volgens hun recente Internationaliseringsagenda mikken ze doodleuk op het 'doortrekken (van de) huidige trends'.” (regels 6-9)

Uit alinea 2 en 3 kan worden afgeleid wat met de “huidige trends” wordt bedoeld.

2p 19 Om welke twee trends gaat het?

Tekst 3 kan na de inleiding worden onderverdeeld in vier opeenvolgende delen die van de volgende kopjes kunnen worden voorzien:

Deel 1: Oorzaken en gevolgen van de internationalisering

Deel 2: Kritiek op het financieringsstelsel hoger onderwijs

Deel 3: Een alternatief voor de bekostiging

Deel 4: Een nieuw probleem

1p 20 Bij welke alinea begint deel 1?

1p 21 Bij welke alinea begint deel 2?

In alinea 3 tot en met 5 komen vier groepen aan bod die elk een bepaald nadeel ondervinden van de toenemende stroom buitenlandse studenten. Deze informatie over de groepen kan worden weergegeven in de onderstaande tabel.

3p 22 Benoem steeds de groep en het bijbehorende nadeel. Neem de nummers uit de tabel over en zet daarachter je antwoord. Eén groep is al gegeven.

groep	nadeel
1a)	1b)
2a) studenten	2b)
3a)	3b)
4a)	4b)

“Het kan geen toeval zijn dat de uitgaven voor huurtoeslag flink zijn gestegen sinds 2013, toen de instroom van buitenlandse studenten sterk ging groeien.” (regels 79-83)

Een kritische lezer zou kunnen wijzen op het gebruik van een drogreden in bovenstaand citaat.

- 1p **23** Welke drogreden is dat?
een
- A cirkelredenering
 - B onjuist beroep op autoriteit
 - C onjuist beroep op een oorzaak-gevolgschema
 - D overhaaste generalisatie
 - E verkeerde vergelijking

In alinea 8 noemt de auteur twee positieve effecten die een degressief bekostigingssysteem zal hebben voor het hoger onderwijs.

- 2p **24** Welke twee positieve effecten zijn dat?

In alinea 8 tot en met 11 doet de auteur enkele voorstellen om de problemen op het gebied van internationalisering op te lossen.

- 1p **25** Van welk argumentatieschema wordt vooral gebruikgemaakt om deze voorstellen te verdedigen?
een argumentatieschema op basis van
- A autoriteit
 - B oorzaak en gevolg
 - C vergelijking
 - D voorbeelden

In alinea 11 wordt een probleem geschetst waarvoor in alinea 10 een oplossing wordt voorgesteld.

- 1p **26** Wat is dat probleem?
Geef antwoord in een of meer volledige zinnen.
- 2p **27** Welke tweeledige oplossing wordt voorgesteld?
Geef antwoord in een of meer volledige zinnen.

tekstfragment 1

Voor instellingen draagt internationalisering in de kern bij aan de kwaliteit van onderwijs en onderzoek. Het maakt een betere aansluiting op de internationale omgeving mogelijk, bijvoorbeeld in het beroepsonderwijs in de groene sector, in de kunsten en in de toerismebranche. Dit versterkt het onderwijs.

*naar: Kamerbrief over internationalisering mbo en ho
in: www.rijksoverheid.nl, 4 juni 2018*

“Voor instellingen draagt internationalisering in de kern bij aan de kwaliteit van onderwijs en onderzoek.” (tekstfragment 1)

- 1p 28 Citeer uit tekst 3 het zinsgedeelte dat het tegenovergestelde beweert.

Overkoepelende vragen bij tekst 2 (Vereng internationalisering niet tot verengelsing) en tekst 3 (Stop met lokken buitenlandse studenten)

In zowel tekst 2 als tekst 3 komen negatieve gevolgen van internationalisering aan bod.

- 2p 29 Noem de twee negatieve gevolgen van internationalisering die in beide teksten aan bod komen.

“Ben benieuwd of bij mijn voorstel de universitaire bestuurders nog steeds de zegeningen van internationalisering blijven prediken.” (tekst 3, regels 178-181)

- 1p 30 Zou bij dit voorstel uit tekst 3, een degressief bekostigingssysteem, de auteur van tekst 2 nog steeds voor internationalisering pleiten en waarom?
- A Ja, want de financiële kosten voor internationalisering vallen in het niet bij de economische voordelen die internationalisering oplevert.
 - B Ja, want internationalisering is meer dan alleen maar de komst van buitenlandse studenten naar Nederland.
 - C Nee, want de basis voor uitwisseling van economische, culturele en diplomatieke contacten wordt dan te smal.
 - D Nee, want er is dan geen sprake van een financiële balans tussen inkomende buitenlandse en uitgaande Nederlandse studenten.

tekstfragment 2

In plaats van de negatieve aspecten van internationalisering te benadrukken, zou de discussie zich juist moeten richten op de vraag hoe de aanwezigheid van buitenlandse studenten tot een groter succes kan worden gemaakt. Al die internationale studenten nemen namelijk een schat aan kennis en ervaringen mee uit hun thuisland, maar een open en vriendelijk klimaat is noodzakelijk om hun aanwezigheid tot een wederzijds succes te maken.

*naar: Roland Bertens & Anastasia Kurysheva
in: Trouw, 2 oktober 2018*

- 1p 31 Geef aan of de visie van tekstfragment 2 het best past bij tekst 2 of bij tekst 3 en leg uit waarom.
Vul de onderstaande zin aan tot een correcte en volledige zin en gebruik voor je aanvulling niet meer dan 30 woorden.
De visie van tekstfragment 2 past het best bij tekst ... omdat

Tekst 4 Waarom moet lezen per se leuk zijn?

- In alinea 1 en 2 is sprake van een probleem met twee verschillende oorzaken en van een beoogde oplossing voor het probleem.
- 4p 32 Wat is dat probleem, wat zijn de oorzaken en wat is de oplossing?
Neem het volgende rijtje over en zet de antwoorden erachter.
probleem:
oorzaak 1:
oorzaak 2:
oplossing:
- In alinea 3 wordt het belang van leesplezier en van een bevlogen docent besproken.
- 1p 33 Welk verband heeft alinea 4 met alinea 3?
Alinea 4
A geeft een tegenvoorbeeld van het belang dat leesplezier heeft voor leerlingen.
B laat zien dat naast leesplezier kortere teksten belangrijk zijn om leerlingen aan het lezen voor de lijst te krijgen.
C noemt een andere voorstander van het idee dat leesplezier erg belangrijk is om leerlingen als lezers te behouden.
D weerspreekt het belang dat leesplezier heeft bij het geven van literatuuronderwijs aan leerlingen.